

мр Петар Петровић

ХРИСТОВ КРСТ

АМБАСАДОР

ХРИСТОВ КРСТ

МР ПЕТАР ПЕТРОВИЋ

АМБАСАДОР, 2025

УВОД

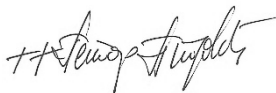
КРСТ Христов је централни симбол хришћанске вере и спасења. Он није само инструмент мученичке смрти, већ и знак победе живота над смрћу, светлости над тамом и наде над очајем. За хришћанина, крст представља пут ка новој духовној стварности, која се односи на преображај живота верника и његовог ослобођења од греха.

Крст је пут новог живота. Крст је кључни тренутак у спасењу човечанства, јер је Христос својом смрћу и васкрсењем понудио верницима пут ка новој и обновљеној духовној стварности. На крсту, Христос је узео на себе све људске патње и грехе, омогућивши свима који верују у Њега да се ослободе духовне смрти и добију нови живот у Њему.

Крст нам доноси духовно васкрсење које подразумева преображај срца и ума верника. Оно је процес обнављања унутрашњег живота, где верник преузима нови начин живота у складу са Христовим учењем. Кроз крштење, човек постаје део Христове смрти и васкрсења, што је знак његовог духовног новог рођења. Духовно васкрсење значи победу над старим, грешним животом и прихватање живота у Христу, који је живот вечни.

Крст нам доноси и физичко васкрсење. Физичко васкрсење ће се догодити на крају времена, када Христос поново дође. То је време у којем ће сваки верних бити обновљен у телесном смислу, али ће то бити тело преображено и ослобођено од свих последица греха и смрти. За хришћанина, ова нада у физичко васкрсење је извор утехе и снаге, јер се оно сматра гаранцијом вечног живота са Богом.

Укратко, крст Христов није само историјски догађај, већ је дубоко духовно значење које обухвата нови живот верника, духовно васкрсење које се већ сада остварује и физичко васкрсење које ће се догодити у будућности.

A handwritten signature or logo in black ink, featuring stylized, cursive letters that appear to read "Hristos" or a similar religious name.

РОЂЕН РАСПЕТ

У срцу Новог Завета је проповедање о Христовом крсту, који представља не само основну поруку спасења, већ и извор дубоког разумевања Божије љубави и силе. Као увод у ову кључну тему, погледајмо једну од најузвишенијих изјава апостола Павла о крсту: *„Мене, уосталом, Христос није послао да крштавам, него да проповедам Јеванђеље, и то не у речитој мудрости – да Христов крст не би изгубио своју вредност. Јер реч о крсту је лудост онима који проповедају, а нама који се спасавамо – сила Божја.“* (1. Коринћанима 1,17.18)

Овај стих нам открива дубок теолошки увид: за Павла, *проповедати крст* и *проповедати Јеванђеље* су синоними. Он нас позива да се сетимо овог важног разликовања, јер понекад проповедамо многа учења која су, иако важна, само плодови Јеванђеља, али не и сама срж Јеванђеља. *Јеванђеље је Исус Христос и то распети* – Он је центар наше вере и спасења. Павле нас учи да је *крст* оно што чини Јеванђеље моћним и спасоносним. Ако крст није у срцу наше проповеди, онда проповедамо нешто што није пуноћа Јеванђеља.

Као што каже Павле у 1. Коринћанима 1,23.24: *„Јудејцима саблазан, а Грцима лудост, а нама који се спасавамо – сила Божја и мудрост Божја.“* У овом контексту, крст је *сила Божја* која руши све људске идеје о спасењу и мудрости, показујући да је Божија логика супротна људској: Божије спасење долази кроз слабост, кроз смрт, кроз оно што људи сматрају неважним. То је истинска сила која уништава моћ Сатане и ослобађа људе од греха.

Св. Јован Златоусти, у својим тумачењима на овај стих, истиче: *„Како је крст место које објављује Божију силу! То није само објављивање силе која спашава, већ и сила која претвара смрт у живот, слабост у моћ, неразумност у Божију мудрост.“* Крст нам открива да је тајна спасења управо у оној "лудости" коју свет не разуме – у томе што Христос, као праведни, умире за неправедне, а његова смрт постаје извор живота за све нас.

Други аспект крста који Павле наглашава је да је крст место где се разоткрива моћ греха и сатаниног деловања. Како каже Павле у Галатима 6,14: *„А ја сам далеко од тога да се хвалим ичим другим сем крстом Господа нашега Исуса Христа, којим је свет за мене распет, и ја за свет.“* Крст је тај који уништава моћ света и греха, јер он разоткрива истинску природу Сатане као убице и лажова, али и разоткрива стварну љубав Божију која се жртвује за спасење човечанства. Св. Атанасије Велики каже: *„Крст је место на којем је*

Христос победио Сатану, објавио своју љубав и уједно раскринкао све сатанске лажи.“

Крст разобличава сатану као убицу, јер кроз њега Христос уништава власт смрти и греха. *„Грех, сваки грех, чак и најмањи у свом најдубљем језгру, распиње Христа.“* Ово нас позива да се дубоко суочимо са истином да је сваки наш грех обнова Христовог страдања. Како каже св. Јован Златоусти: *„Грех је оно што је распело Христа, и сваки пут када се одамо греху, ми поново распињемо Њега, који је нам љубављу избавио.“* Треба да гледамо на грех као на оно што јесте – стављање Христовог тела на крст.

Међутим, у исто време, крст показује и бескрајну љубав Божију према нама. Како Павле пише у Римљанима 5,8: *„Али Бог показује своју љубав према нама тиме што је Христос умро за нас кад смо још били грешници.“* Ова врста љубави је оно што чини крст центром хришћанског живота и спасења. Као што св. Василије Велики истиче: *„На крсту, Христос је показао врхунац љубави, јер је умро за нас, иако ми нисмо били достојни те љубави.“*

Наравно, доћи ће тренуци када ћемо се осећати као да нас Бог није љубио, посебно када пролазимо кроз патњу и искушења. Али, као што каже Павле у Римљанима 8,35-39: *„Ко ће нас раставити од љубави Христове? Невоља или притешњеност, гоњење, глад, голоотиња, погибао или мач? Убеђен сам, наиме, да нас ни смрт, ни живот, ни анђели, ни поглаварства, ни садашњост, ни будућност, ни силе, ни висина, ни дубина, нити какво друго створење, не може раставити од Божије љубави, која је у Христу Исусу Господу нашем.“*

Трећа важна истина о крсту је да је крст место на којем нас Бог спасава од греха. Као што Павле каже у Римљанима 1,16: *„Ја се, наиме, не стидим Јеванђеља, јер је оно сила Божја на спасење свакоме ко у њега верује.“* Крст је место где добијамо *искупљење од греха* и место на којем је Божија сила деловала у потпуности. Свети оци, попут св. Јована Златоустог, наглашавају да је крст Божији *„триглавни лек“* – лек који лечи тело, душу и дух. *„Крст је онога који нам је дао вечни живот, не само за вечност, већ и овде, у овом животу. Он је оружје које разоружава демоне и објављује победу над грехом.“* Да бисмо заиста схватили ову истину, морамо се суочити са самим појмом греха. Грех није само *„прекршај закона“*, већ дубок проблем који захтева спасење. Како св. Августин каже: *„Грех је рана душе која захтева Божије лечење, и крст је лек који лечи ту рану.“* Крст не само да нам нуди оправдање, већ нас изнутра преображава, чинећи нас способнима да живимо живот без греха, у заједници са Богом.

Грех у својој основи може се дефинисати као *акт*, али такође представља и *силу* која је дубоко укореењена у људској природи. Прва дефиниција греха је управо као акт, који се може разумети као „промашај циља“. Ово је концепт који налазимо у Новом завету, где грех представља „погрешан циљ“, односно упућивање на нешто што није у складу с Божијом намером за људски живот. Грех може бити дефинисан и као кршење Божијег закона, што у Писму значи „преступ“, а то је намерно и добровољно кршење Божије воље и заповести.

Грех не почиње са самим чином, већ са умом који се саглашава с погрешном жељом, а затим следи сам акт. У овом контексту, ум је место где се рађа грех, као што апостол Јаков пише у Јакову 1,14.15: *„А сваки који је искушан, од својих жеља привучен и намамљен. А када жеља затрудни, рађа грех, а када грех буде извршен, рађа смрт.“* Овде видимо да грех почиње унутрашњим процесима жеље и искушења, и тек онда се манифестује као акт. Стога, грех није само спољни чин, већ дубоко укореењена сила у људској природи.

Уместо да се грех посматра као само појединачни акт, новозаветна теологија нас учи да је грех такође *сила*, *моћ*, и *принцип* који обитава у људској природи. Рођени смо са њим и умрећемо са њим, јер је део пале природе човека. Апостол Павле у Римљанима 7,23.24 пише: *„Али видим други закон у својим удовима, који ратује против закона мог ума и води ме у ропство закону греха који је у мојим удима. Ја, невољник, ко ће ме ослободити од тела смрти?“* Павле у овом пасусу говори о „закону греха“, који је присутан у свим људима и представља дубоку немогућност саглашавања између Божијег закона и људске грешне природе.

Грех као сила није нешто што зависи од наших дела, већ се налази у самом срцу људске природе, и као такав, чини нас *робовима* греха. У Јовану 8,34, Исус изричито говори: *„Заиста, заиста вам кажем: сваки ко греши, роб је греха.“* Овде Исус изражава дубоку истину да, све док смо под власти греха, ми смо као робови који не могу да се ослободе. Писмо јасно разликује роба од слуге: роб нема никакву слободу и није у могућности да промени свој статус, док слуга може да буде ослобођен или да самостално бира свој пут. Ово Павле објашњава у Римљанима 7,14, где каже: *„Знамо, наиме, да је закон духован, а ја сам телесан, продан под грех.“* Ово указује на дубоку везаност наше природе за грех, која нас чини немоћним да се ослободимо од свог палог стања без Божије интервенције.

У Римљанима 7, Павле износи свој дубоки лични конфликт између хтења да живи према Божијем закону и стварне немогућности да то оствари због законске моћи која обитава у његовом телу. Он описује како се, без обзира на

своје најбоље намере, поново и поново налази у ропству греха. То је основна тежина која прелази и на све нас као људску врсту. Павле пише: „*Желим да чиним добро, али ја то не чиним. Шта да радим?*“ (Римљанима 7,19). Он се пита: „*Ко ће ме ослободити од овог тела смрти?*“ Овде он изражава безнадежност своје ситуације као неко ко је потпуно под контролом греха.

Павле на крају одговара на своје питање: „*Хвала Богу, кроз Исуса Христа Господа нашега!*“ (Римљанима 7,25). Овај стих открива кључну истину хришћанског спасења: ми смо ослобођени од ропства греха не својом снагом, већ кроз Христову жртву на крсту. Христос је наш излаз из ропства, Он је оно што нам даје праву слободу – слободу од греха и смрти.

Грех није нешто за шта смо ми лично криви као појединци, већ је то део људске природе која је наследна као последица прародитељског пада. Рођени смо са њим и не можемо га се ослободити без Божије интервенције. Међутим, у Христу, ми не носимо кривицу за ову природу, али она нас дисквалификује из уласка у Божије Царство, као што Павле објашњава у 1. Коринћанима 15,50: „*Месо и крв не могу да наследе Царство Божје, нити распаљивост наслеђује нераспаљивост.*“

Наше тело, као део грешне природе, није у стању да наследи Царство Божије, али управо у Христу добијамо нову, обновљену природу. Христова смрт и васкрсење нам нуде слободу од греха и дарују нам нови живот, који се не мери по физичкој смрти и распаљивости, већ по духу који је жив и вечан. Грех, као и сила која се преноси на нас, није нешто што можемо једноставно игнорисати. Као људи, ми смо природно подложни греху и његовој моћи, али кроз Христову жртву на крсту, ми смо ослобођени те моћи. Христос није само наш Спаситељ који нас спасава од вечне смрти, већ Он је и наш Освајач који разара окове греха у нашем животу. У Христу, ми постајемо нова творевина, способна да живи у Божијој љубави и правди.

Павле је упозорио да „*неће ни тело, ни крв наследити Царство Божије*“, али ће онај који верује у Христову победу над грехом и смрћу бити обновљен и обожен, и наследиће Царство Божије – не на основу својих дела, већ по Божијој благодати, која се даје свима који прихвате Христов крст као пут до истинске слободе.

Проблем греха је дубоко укореењен у људској природи, и он се манифестује на два основна начина: као *акти греха*, који доносе кривицу и казну, и као *природна тенденција* или *сила греха* која из корена нарушава нашу способност да живимо у складу са Божијом вољом. Јеванђеље нам нуди

двоструко решење које обухвата ова два аспекта греха – *опроштај* за дела греха и *обнову* наше природе. Бог не нуди само пола решења за овај проблем. Његово решење је потпуно и обухвата како опроштај за прошле грехе, тако и преображај природе човека која је обележена грехом.

Прво решење које Бог нуди за наш проблем са грехом односи се на *дела* греха која доносе кривицу и казну. Кроз проливену крв Христову, ми добијамо опроштај. Као што пише апостол Павле у Јеврејима 9,22: *„Без проливања крви нема опроштаја грехова.“* Проливена крв Христова представља испуњење Божијег закона који захтева жртву као плату за грех. То је једини начин на који је праведни Бог могао да остане праведан, а да људима понуди опроштај. У овом контексту, крв Христова није само физичка течност, већ симбол живота који је принесе у смрти као искупљење за наше грехе.

У Матеју 26,28, током установљења Господње вечере, Исус каже: *„Ово је моја крв Новог савеза која се пролива за многе ради опроштаја грехова.“* Овде се открива дубока теолошка истина да је Христова смрт била неопходна жртва за избављење људског рода. Христова крв, као нови савез, поново успоставља односе човека са Богом који су били прекинути због греха. Та крв, проливена на крсту, постаје основа за опроштај греха, јер је она у складу с правдом Божијег закона, који захтева смрт за грех. Свети Јован Богослов нас упућује на овај аспект опроштаја у 1. Јовановој 1,7-9, где пише: *„Ако ходите у светлости, као што је Он у светлости, имамо заједницу један с другим, и крв Исуса Христа, Сина Његовог, очистиће нас од сваког греха.“*

Крв Христова, дакле, опрашта наше грехе. Али, као што ћемо видети, Божије решење не стаје овде.

Грех није само у нашим делима, већ је дубоко укоренењен у нашој природи. Природа која је склона греху треба да буде преображена, а не само исправљена. Христова смрт на крсту није само средство за опроштај, већ и пут до преображаја нашег бића. Она је решење за саму природу греха, која нас чини робовима греха.

Апостол Павле, говорећи о људској природи која је у ропству греха, каже: *„Знамо, наиме, да је закон духован, а ја сам телесан, продан под грех.“* (Римљанима 7,14). Тело је оно које је, иако створено добро, настрадало због пале природе, постаје место на којем грех има своје упориште. Христос није дошао само да нам опрости грехе, већ да понуди решење за саму природу која је склона греху.

У Јовану 3,6, Исус говори Никодиму: „Шта је рођено од тела, то је тело.“ Он не говори о побољшању људског тела, већ о томе да се наша телесна природа мора преобразити. За то је потребна нова природа, коју добијамо кроз крст Христов. Како пише свети Апостол Павле у Римљанима 6,6: „Знамо да је наш стари човек разапет с Њим да би тело греха било уништено, да више не служимо греху.“ Тиме се одвија дубока промена у нашој природи.

Пример о стаблу јабуке и киселим плодовима такође је снажан: док не уклонимо саму природу дрвета, проблем киселих плодова не може бити решен. Лична искуства хришћана, чак и након опроштаја, показују да се грешна природа и даље јавља у делима. Да би човек постао истински слободан од греха, он мора бити ослобођен самог себе – своје природе, која је склона греху.

Протојереј Јован Владимирски наглашава дубоку теолошку истину да је крв Христова средство опроштаја, али да је крст Христов пут преображаја: „Без крви Христове нема опроштаја грехова, али без крста Христовог нема истинског спасења човека. Спасење није само опроштај греха, већ потпуно обнављање природе.“ Свети Атанасије Велики у својим делима говори о томе да је Христос, као нови Адам, дошао да обнови природу људску, која је била оптерећена грехом, и да нас ослободи од ропства греха и смрти.

Св. Григорије Ниски такође истиче да је Христов крст ослобођење људске природе од смрти, јер је сам Христос узео на себе наше тело и оживео га, да би и нас обновио. „Христос је дошао да излечи људску природу која је страдала од греха. Његова смрт на крсту није само опроштај, већ и пут који нас води ка новом животу.“

Зато Јеванђеље није само позив на опроштај греха кроз крв Христову, већ и на преображај природе човека кроз крст Христов. Као што апостол Павле пише у 2. Коринћанима 5,17: „Дакле, ако је неко у Христу, он је ново створење; старо је прошло, а ево, све је постало ново.“

Задатак Цркве није само да опрости грехе, већ да води људе ка преображају њихове природе у Христу. Православна теологија нам открива да је спасење пуно и свеобухватно: Бог нам нуди опроштај за грешна дела кроз Христову крв, али и обнову наше грешне природе кроз Христов крст. Та два аспекта су нераскидиво повезана у делу спасења.

Једно од најдубљих учења хришћанства је оно о односу између човека и његовог тела, посебно када се разматра проблем греха. Када Бог решава

проблем греха, Он не само да се бави нашим делима, већ и природом која нас тера на грех. Божије решење за људско тело је, једноставно, смрт — смрт тела, као и смрт старог човека, природе која је оптерећена грехом. Крст Христов није само акт спасења, већ и наш лични позив на смрт, на распеће.

Бог не нуди једноставно опроштај за дела, већ решење које се односи на саму природу греха која лежи у нашем телу. Према учењу Новог Завета, тело мора да умре. Оно није само некакав објект који треба поправити или побољшати. У Божијем плану, оно мора бити распето. Тело, као средство кроз које изражавамо своју грешну природу, треба да умре. У 2. Коринћанима 5:17, апостол Павле пише: *„Ако је неко у Христу, он је ново створење, старо је прошло, ево, све је постало ново.“* Пре него што можемо постати ново створење у Христу, стари човек, са свим својим склоностима и страстима, мора умрети.

Формула Еванђеља није само да се побољшамо или да се променимо унутр на неки начин. Формула Еванђеља није да постанемо "бољи људи", већ да умремо себи како бисмо били оживљени у Христу. *„НЕ ЈА, НО ХРИСТ!“* — то је срж хришћанског живота. Смрт старог човека у Христу је нешто што се не дешава само једном, као неки моменат у прошлости, већ је стални процес у животу верника.

Као што је рекао један француски теолог из 19. века: *„Сваки хришћанин је рођен распет.“* Ова изјава дубоко открива истину хришћанства: крст није само нешто што је Христос узео на себе ради нас, већ је то крст који треба да носимо ми као Његови следбеници. И Дитрих Бонхефер, познати немачки теолог и мученик, у свом делу *„Следити“* каже: *„Када те Бог позове, Он те позива да умреш.“* Ако нисмо умрли себи у Христу, ако не носимо свој крст, онда нисмо заиста постали хришћани, јер Еванђеље захтева да умремо како бисмо живели у Христу.

Смрт Христова на крсту није само смрт једног човека уместо свих других, како би неки могли да замисле. Овај концепт је уобичајен, али није теолошки исправан. Новац који је Христос платио на крсту није био само за нас појединачно; Он је умро као представник човечанства. То је корпоративна смрт. Према учењу апостола Павла у 2. Коринћанима 5,14, *„Јер смо уверени да је један умро за све, а стога су сви умрли.“* Ова истина показује да, као што су сви људи згрешили у Адаму, тако су сви људи и умрли у Христу, другом Адаму.

Овде долазимо до важног разликовања. Када је Христос умро на крсту, Он није умро само уместо сваког појединца, већ је умро за цео људски род, као

што сви људи у Адаму умиру. Христова смрт је била симболична и стварна у исто време — она је укључивала целокупну људску расу, као што је и грех Адама увукао све људе у своју осуду. Када Христос умире и ми умиремо у Њему.

Као што Христос изјављује у Јовану 12,31: *„Сада је суд овог света.“* Овим речима Он објављује да је крст тренутак у којем долази пресуда свету. Смрт Адама је довела до осуде свих људи, али смрт Христова, као другог Адама, ослобађа човечанство од те осуде. У Христу, ми као људи поново налазимо спасење, јер је Христос поуздано представљао својим телом на крсту цео људски род.

Када Исус каже: *„Ако неко хоће да иде за мном, нека се одрекне себе и узме свој крст сваког дана“* (Лука 9,23), Он нас позива да прихватимо свој крст. Међутим, проблем је што многи верници тумаче овај позив као позив на подношење тешкоћа живота — што понекад може значити било који проблем који се јави у животу као „крст“. Међутим, није свака животна потешкоћа сам крст који Исус подразумева.

Прави хришћански крст је оно што се дешава као последица тренутка нашег прихватања Христа и Његовог крста. Крст Христов није нешто што нам Бог даје као појединачне тешкоће, већ је то крст који је Христос носио, а који ми прихватамо као свој. На тај начин, крст Христов је корпоративни крст — он је један, али када се повезујемо с Њим вером, он постаје и наш.

Божије решење за наш проблем са грехом није побољшање тела или промена окружења. Божије решење је смрт тела у Христу. Како је рекао свети апостол Павле у Римљанима 6,6: *„Знамо да је наш стари човек разапет с Њим да би тело греха било уништено, да више не служимо греху.“* Ми као хришћани смо позвани да умремо у Христу како бисмо живели Његовим животом. Крст Христов, на којем је Он био распет уместо нас, постаје наш крст када прихватимо Његов живот и Његову смрт.

Тако, хришћански живот није живот у побољшању самог себе, већ живот у потпуној смрти старог човека и његових жеља, како бисмо били оживљени као нова творевина у Христу.

Поглед на крст Христов често нас води до дубоких и мистичних истина о нашем односу према Богу и нашем проблему са грехом. Овде ћемо се осврнути на неке кључне теолошке аспекте који објашњавају суштину смрти

у Христу и њеног значаја за наше спасење, уз дубље увиде у учења Светих Отаца и апостола Павла.

Разбојник на крсту, који ће бити спасен, свој крст је носио буквално. Ипак, важно је разумети да тај крст, сам по себи, није оно што га спасава. Његово спасење није резултат његовог физичког страдања, већ је искључиво последица вере у Христа. Како нам апостол Павле показује, „крст Христов“ је оно што носи спасење. Крст разбојника представља личну жртву, али само у заједништву са Христом тај крст добија спасоносни карактер.

Свети Јован Златоусти каже: *„Као што је људска природа по Адаму падала, тако се по Христу обновила. Христос је дошао да узме на себе нашу смрт, да осуди грех у свом телу и да нам понуди живот у Духу.“* Овде је јасно да разбојник није био спасен само због патње на крсту, већ због личног упућивања на Христа као Спаситеља и Његове жртве.

У Римљанима 7, апостол Павле јасно изражава наше дубоко разумевање проблема са грехом: *„Ко ће ме ослободити од овог закона греха и смрти, овог тела које ме вуче у гроб?“* Он у ствари говори о дубоком унутрашњем конфликту који сви осећамо, а то је борба између наше људске природе и Божијег закона. Павлов тријумфални одговор на ову дилему је: *„Хвала Богу кроз Исуса Христа, нашег Господа!“* (Римљанима 7:25). Овај одговор указује на то да се наше ослобађање не дешава кроз наше напоре, већ кроз Христов подвиг.

У Римљанима 8,1, Павле додаје: *„Нема осуде за оне који су у Христу Исусу.“* Ово је велики благослов за хришћанина — иако и даље носимо закон греха у телу, у Христу ми више нисмо под осудом. Ми смо оправдани и заштићени Његовом жртвом.

Римљанима 8,2 каже: *„Закон Духа живота у Христу Исусу ослободио ме је од закона греха и смрти.“* Овај стих открива дубоку истину: не само да је крст Христов наша слобода од осуде, већ и од самог закона греха који влада у нашем телу. Свети Григорије Ниски истиче: *„Христос је, у својој смрти, извојевао нашу победу над смрћу и грехом. Он није само платио цену за наше грехе, Он је уништио сам извор те моћи у нашем телу.“*

Закон греха, који је присутан у свим људима, није само последица наших дела, већ дубоки принцип који влада нашим телом и душом. Христос долази да осуди тај принцип у свом телу — Он није дошао само да се бори са појединачним делима, већ да разбије саму моћ која нас води у грех.

Римљанима 8,3 открива нам како је Христос решио наш проблем са грехом: *„Јер што закон није могао, зато што је због тела био слаб, учинио је Бог на тај начин што је послао свога Сина у обличју сличном грешном телу и за грех и осудио грех у телу.“* Овај стих показује како је Христос преузео нашу природу и ставио је у место где је могао да преузме на себе последице нашег греха. Он није само дошао да опрости наше грехе, већ да осуди саму природу греха која влада у људској природи.

Свети Иринеј Лионски истиче: *„Христос је узео тело да би га спасио, да би га излечио од смрти и корупције у којој је било због греха.“* Христос не само да је страдао за нас, Он је постао део наше смрти, како би нас ослободио од смрти и довео до вечног живота.

Смрт у Христу је кључно решење за наш проблем са грехом. У 1. Петровој 2,24 читамо: *„Он (Христос) је понео наше грехе на крст, да ми који смо умрли, живимо за Бога.“* Овде је од велике важности разумети да наша смрт у Христу није само теолошки концепт, већ стварна реалност. Наша смрт са Христом нам омогућава не само опроштај, већ и дубок преображај природе. Свети Атанасије Велики говори: *„Како би човек поново оживео, Бог је послао Људског Сина који је узео на себе нашу смрт да бисмо ми живели у Њему.“*

Наши грехови, који су били као флаша вина која се нуди алкохоличару, више не могу да нас вуку ка смрти јер смо ми умрли у Христу. Како би рекао Свети Јован Златоусти: *„Када човек умре, не може више да буде подвргнут искушењима овог света. Тако и ми, умирући у Христу, више нисмо под влашћу греха и смрти.“*

Крст Христов није само физичко мучење — то је Божија моћ која уништава грех и смрт. На крсту, Христос није само платио цену за наше грехе, већ је преузео на себе саму природу греха, разбио његову моћ и одвратио нас од деструктивног закона који влада у нашем телу. Како Свети Максим Исповедник каже: *„Крст је место на којем је сломљена сила греха, и на њему, у Христу, постајемо слободни.“*

Ово је основна истина која даје смисао хришћанском животу: ми смо позвани да живимо у Христу, који је извршио нашу смрт и поново нам дао живот. Решење које Бог нуди није да нас учини бољим, већ да удари у сам корен наше патње — моћ греха — и да нам да снагу да живимо у новој, ослобођеној стварности.

У Галатима 5,24, апостол Павле пише: *„Ми који припадамо Христу, распели смо тело.“* Овај стих нам открива дубоку истину да је истински хришћанин позван да своје тело и све његове жеље стави под власт Христову. Овде, тело није само физички ентитет, већ се односи и на све наше жеље и страсти које су део наше пале природе. Овде је битно разумети да се крст не односи само на духовну жртву, већ на дубок преображај целокупног нашег бића, тела и душе.

У Римљанима 13,14, апостол Павле наставља да нас позива на сличан начин: *„Обуците Господа Исуса Христа и не правите предуслове за тело.“* Овај стих упућује на то да, ако желимо да живимо у Христу, морамо се одрећи својих старих навика и жеља, и „обући Христа“ — то значи прихватити Његов живот као свој, поставити Његову вољу као нашу. Тиме се одричемо тела и његових импулса који нас воде у грех.

Дубље разумевање овог процеса нам даје Галатима 5,16: *„Ходајте у Духу и нећете испунити жеље тела.“* Овде апостол Павле даје кључ за победу над моћи тела — она не лежи у нашим људским напорима и одлукама, већ у животу у Духу. Само ако ходимо у Духу, ако живимо у њему, можемо победити оно што тело жели, оно што нас вуче ка греху.

Желиш ли победу над моћи тела? Та победа не лежи у нашим обећањима и одлукама, који су попут „конопаца од песка“, како један теолог примећује. Истинска победа долази само кроз Христов крст. Како Исус каже у Јовану 12,24: *„Заиста, заиста, кажем вам, ако зрно пшенице не падне у земљу и не умре, оно остаје само; али ако умре, донесе много плода.“* Овај стих није само агрономска поука, већ дубока духовна истина. Христос нас учи да, као што зрно пшенице мора умрети да би донело плод, тако и наша стара природа мора умрети, а нови живот у Христу се рађа из те смрти.

Ова поука о смрти и новом животу у Христу има дубоке импликације. Када скинемо стари живот и умремо у Христу, ми постајемо ново створење. Свети Атанасије Велики истиче: *„Као што зрно које умре у земљи даје нови живот, тако и ми, у Христу, умирући, примамо нови живот који носи плодове правде.“* Као што је Исус говорио, плодовима не треба мерење по количини, већ по њиховој природи: неки ће донети тридесетоструко, неки шездесетоструко, а неки стотинуструко (Матеј 13,23). Кључ није у количини, већ у самом постојању тог плода.

Познавање ових истина је кључно за разумевање праве природе хришћанског живота. Највећа истина коју свет треба да зна је да је Христос пролио своју

крв за наше грехове. Ово је основна порука за невернике. Међутим, за хришћанина који је већ оправдан, који има мир са Богом и стоји пред Њим као да никада није згрешио, највећа потреба није поново открити да је Христос пролио своју крв за њега, већ да схвати да је умро у Христу и да сада носи плодове. Божији метод није да нас учини бољима, већ да уклони старо и замени га новим животом у Његовом Сину.

Свети Игњатије Богоносац пише: *„Крст Христов није само жртва, већ средство које нам даје нови живот. Крст је тај који нас из мрака доводи у светлост, из смрти у живот, из савршене беспомоћности у нову снагу.“*

У Јовану 12,25, Христос даје јасан позив: *„Ко воли свој живот, изгубиће га; али ко мрзи свој живот у овом свету, чуваће га за вечни живот.“* Ова изјава нам показује да ако се држимо старог живота — живота у греху, живота којим владају телесне жеље и страсти — ми ћемо га на крају изгубити. Ипак, ако се одржимо и одрекнемо од тог живота, ако се одрекнемо од старих стремљења и самоубилачког живота у телу, добићемо живот који је вечан, живот који је у Христу.

Дакле, највећа истина је да кроз крст Христов ми не само да умиремо старој природи, већ добијамо нови живот, живот који је угодан Богу. Како каже апостол Павле у Галатима 2,20: *„Тако не живим више ја, него Христос живи у мени. А што сад живим у телу, живим вером у Сина Божијег, који ме је заволео и себе предао за мене.“* Овај стих потврђује да прави преображај долази само када Христос живи у нама. Наши лични напори и одлуке нису довољни да донесу спасење. Христос је тај који је извршио спасење на крсту, и Његов живот у нама је извор сваког доброг плода.

Моја искрена молитва је да сада, у овом тренутку, сви прихватимо крст Христов као нашу личну жртву и живот. Како Христос каже, *„Ко је спреман да умре у Њему, тај ће заиста живети.“* Да, Христос је био спреман да оде на крст и испуни све што је Отац желео, без обзира на цену. Нека Његова љубав буде та која нас приморава да и ми будемо спремни да умremo себи како би Он живео у нама.

Као што апостол Павле истиче, *„не живим више ја, него Христос живи у мени.“* Ово је позив за сваког хришћанина да, кроз крст Христов, примимо нови живот и носимо плодове правде. Да више не видимо свет око нас, већ Христа који је у нама, наду славе (Колошанима 1,27).

ВАСКРСЕЊЕ

Свака студија о Христовом крсту је непотпуна ако не разматрамо и тему васкрсења. Васкрсење Христово не само да је било кључно за Његове ученике, већ оно игра и виталну улогу у нашем искупењу. У овом закључном поглављу о Крсту Христовом, разматраћемо четири основна разлога због којих је васкрсење Исуса Христа од суштинског значаја за хришћанско спасење.

Прелазећи на саму суштину, не можемо заобићи како је васкрсење и страдање Христово било разумевано кроз очи Његових ученика. Важно је подсетити се да су ученици били Јевреји који су били дубоко укорени у традицији и вери јудаизма. Одгојени су с чврстим уверењем да ће Месија бити политички и ратнички освајач, а не патнички слуга. За њих, Месија није био неко ко ће патити и бити распет, већ онај који ће уништити Римско царство и установити своје земаљско царство, које ће бити место правде, мира и благостања.

Такву слику Месије имали су ученици у својим срцима када су прихватили Исуса као Спаситеља. Њихова нада је била усмерена на једно царство на земљи, где ће он бити тај који ће ослободити народ и обновити изгубљену славу Израела. Међутим, када је Исус био распет, њихова вера је била потресена, а разумевање и очекивања били су доведени у питање.

Након распећа, шок који су ученици преживели није се односио само на губитак великог Учитеља, већ и на дубоко разочарање у одсуству оне победничке визије коју су очекивали. Тек кроз васкрсење, ученици су почели да схватају праву природу Христовог дела: оно није било политичко ослобођење од Рима, већ духовно ослобођење од греха и смрти. Васкрсење није било само знак да је Исус заиста био Месија, већ и кључни доказ Његовог божанства и победе над смрћу.

Иако су ученици били збуњени и уплашени, Христово васкрсење је донело нову наду и сасвим нову перспективу у њихов живот и веровање. То је био почетак потпуне промене у њиховом разумевању Божијег плана за свет и за човечанство. Упркос томе што су ученици више пута чули од самог Исуса Христа о Његовој смрти и васкрсењу, били су толико заокупљени својим претпостављеним и очекиваним идејама о Месији да нису успели да схвате прави значај Његове смрти и васкрсења све до самог догађаја.

Ова неразумевања и погрешна очекивања били су дубоко укоренењени у њиховој традицији и веровању, те су ученици, иако су имали све јасне наговештаје, били неспремни да прихвате истину која је била потпуно другачија од онога што су мислили.

Након што је Христос устао из мртвих, приметили смо да су први ученици који су Га видели били, поред Марије, два човека који су путовали у Емаус, као што је записано у Луки 24. Почев од 13. стиха, описује се како су ова два човека, који су путовали ка селу Емаус (око 11км од Јерусалима), били дубоко тужни и разочарани. Њихово срце је било испуњено тугом, јер су били убеђени да су све наде које су имали у Исуса као Месију биле узалудне. Када им се Исус прикључио на путу, они нису били у стању да га препознају. Тада им је Исус пришао и питао: „О чему говорите? Шта је то тужно што изговарате?“ На то су они одговорили: „Како ти не знаш шта се десило? Овај човек, Исус из Назарета, ми смо мислили да је Он тај, Месија, Онај о којем су пророковали. Али наши властодршци су га разапели и наше наде су се распале. И заиста, све се то десило пре отприлике три дана.“

Тада је Исус, док су се приближавали селу, започео да им открива прави смисао свих догађаја који су се десили. У Луки 24,25-27, читамо: *„Тада им рече: 'О, неразумни и спорог срца да верујете у све што су пророци говорили. Зар Месија није морао да пострада и да уђе у своју славу?' И почевши од Мојсија, и пролазећи кроз све пророке, Исус им је објаснио све што се односи на Њега у Писму.“* Ово је тренутак када Исус разјашњава своје страдање и васкрсење као кључне делове Божијег плана спасења, који су били предвиђени и записани у Светим Писмима. Исус је ученицима указао да је патња Месије, коју су они потпуно пропустили, била неопходна и неизбежна, и да је само кроз ту патњу могао ући у Своју славу.

Један од најважнијих тренутака у овом разговору јесте то што је Исус, започевши од Мојсија, објаснио ученицима како су сва пророчанства о Месији и Спаситељу упућивала на Њега. То укључује не само пророчанства о Његовој слави, већ и о Његовој патњи и смрти. Као што је свети Јован Златоусти приметио, *„Исус није само испуњавао пророчанства, већ их је откривао у дубоком смислу који је био сакривен у њима.“* У овом тренутку, ученици су схватили да је патња, смрт и васкрсење Месије били основни делови Божијег плана за спасење људи, који су били описани вековима раније.

Овај тренутак откривења био је, у суштини, тренутак откривања дубоке Божије мудрости. Исус је разјаснио да није било могуће за Спаситеља да доживи славу без проласка кроз патњу. Он је открио ученицима да Божији

план није био да дође један цар који ће физички ослободити народ од римске власти, већ да ће Он доћи као Патник који ће ослободити људе од владавине греха и смрти. Ово је било нешто што су ученици претходно пропустили, јер су били заслепљени сопственим, погрешним очекивањима о Месији. Били су ускраћени за истину због своје усредсређености на своје властите идеје и очекивања, која нису укључивала патњу.

Ова ситуација се може упоредити са многим нашим данашњим проблемима: често смо затворени за нова открића јер се држимо старих предрасуда и уверења која нам дају осећај сигурности, али која нас у ствари спречавају да видимо праву истину. Као што је свети Августин писао: *„Човек често нема капацитет да види истину, јер је његова душа затворена за оно што му се не уклапа у претходна уверења.“* Исто тако, ученици су били затворени за истину све до тренутка када их је Исус просветлио, објашњавајући им шта је заиста значило испуњавање Божијег плана спасења.

Тек касније, када су седили за столом, Исус је подигао руке да благослови храну, и тада су ученици препознали Њега као Господа. Ово је био тренутак просветљења: *„Њихова туга и разочарање су одједном уступили место дубоком радовању и откривењу истине.“* У тренутку када су препознали Исуса, све њихове претходне заблуде и погрешни погледи на Његов идентитет су били растворени. Ова искуства су, у најдубљем смислу, била тренутак духовног просветљења који им је омогућио да схвате дубоку истину Христовог страдања и васкрсења као кључ за спасење света.

У овом тренутку откривења, ученици су заиста осетили дубоку радост и мир који је долазио са схватањем Божије воље. Овај тренутак, када су схватили да је Исус Христос био тај који је претрпео страдање ради спасења људи, ослободио их је њихове патње и разочарења и преобратио их у сведоке вечне истине.

Занимљиво је да нам ова прича из Лукиног Јеванђеља даје важну поуку: прави увид у Божији план долази тек када смо спремни да испустимо своје предрасуде и дозволимо Богу да нас води кроз Писмо. Како је рекао свети Јован Дамаскин, *„Без Писма ми не можемо познавати ни прави смисао ни прави смер Божије воље.“* У овим тренуцима, ученици су научили да је истинска вера у Бога заснована на разумевању дубоких Божијих истина које не зависе од наших предвиђања или очекивања, већ од разоткривања које долази кроз Светог Духа и уз Његову помоћ у тумачењу Божијих речи.

Овај тренутак откривења и преображења ученика такође нас позива да се упитамо: Да ли смо ми спремни да прихватимо истину која нам може бити неочекивана и која нам може срушити наше претходне концепте и уверења? Као што је свети Тома Аквински рекао: *„Истина, као и Бог, не зависи од нашег разумевања; она је апсолутна и непроменљива, и ми смо позвани да се покоримо Њој.“*

У Луки 24,23-33 читамо да су ученици, након што су препознали васкрслог Исуса, одмах те вечери устали и вратили се у Јерусалим, иако су већ били прошли 11км у супротном правцу. Брзо су се упутили назад, са радошћу и узбуђењем, да објаве оно што су видели и чули. Када су стигли, нашли су једанаесторицу апостола и остале ученике који су били окупљени и говорили: „Господ је заиста устао и појавио се Симону!“ (Лука 24,34). Тада су им ови ученици испричали шта се десило на путу и како су препознали Исуса при ломљењу хлеба. Замислите тај дубок преображај: ученици који су били потпуно разочарани, чија су надања разапета на Христом на крсту, одједном су били испуњени новим животом. Васкрсење је променило све! Схватили су да је Исус заиста био Месија, али не онакав какав су они замишљали. Нису га следили као освајача Римљана, већ као Онога који је дошао да победи грех и ослободи их од власти смрти.

Сада, имајући у виду ову промену у срцима ученика, можемо размотрити четири кључна разлога зашто је васкрсење Христово изузетно значајно за хришћански живот и спасење. Први разлог је да васкрсење Христово оправдава Његову праведност, коју је Он стекао за нас, како бисмо ми могли бити квалификовани за небо.

У Римљанима 1, Павле нам открива дубоку истину о Јеванђељу и о Исусу Христу. У самом уводном делу своје посланице, Павле говори о свом позиву као апостола, издвојеног за проповедање Јеванђеља незнабошцима (Римљанима 1,1). У другом стиху он истиче да је ово Јеванђеље било обећано кроз пророке у Старом Завету, али да сада више није само обећање, већ стварност. Та стварност се односи на Исуса Христа, који је био и човек и Бог — Син Давидов по пореклу и Син Божији по својој божанској природи.

Христова људскост омогућила му је да се поистовети са људским родом којем је потребно искупљење, док је Његова божанска природа омогућила да обједини човека са Богом Оцем, који је на небесима.

Након што је објаснио Христову праведност, Павле даје разлог за њено потврђивање. У Римљанима 1,4 он каже: „И објављен као Син Божији са моћи по Духу светости, васкрсењем из мртвих.“ Овај стих нам открива дубоку

истину: Христово васкрсење није било само доказ Његовог божанства, већ и потврда праведности коју је Он стекао, и то не само за себе, већ и за све који верују у Њега. Када Павле говори да је Исус објављен као Син Божији по Духу светости, он наводи да је васкрсење био тренутак када је Божија потврда о Христовој праведности била потпуно откривена.

Суштинско питање овде је: шта васкрсење има са Христовом праведношћу и Духом светости? Одговор је дубоко везан за природу греха и смрти. Ако би Исус у било ком тренутку згрешио, било у речима, делима или мислима, Отац не би имао право да Га васкрсне, јер би тада сам Христос био под влашћу смрти што је резултат греха. У Римљанима 6,23 Павле каже: „Плата за грех је смрт.“ То значи да је смрт коначни резултат греха, а свако ко је грешан мора да умре. Христос је понео грехове света, али Он није имао греха у себи.

Христово васкрсење, дакле, било је доказ да смрт није могла да задржи Онога који је био потпуно без греха. Исус је био без греха, а пошто је понео грехе других, смрт није имала власт над Њим. Васкрсењем је потврђено да је Христова праведност потпуна и савршена. То је значило да су Његова жртва за нас биле прихваћена и да је Његов однос са Богом Оцем био потпуно у складу са Божијом вољом.

Васкрсење Христово је, дакле, кључни тренутак који потврђује Његову праведност и доказује да је Он био савршени Спаситељ. Овај догађај има дубоко значење не само за Христов живот, већ и за наш живот — јер кроз Њега ми добијамо оправдање и могућност вечног живота са Богом.

Када је Исус умро на крсту, када су наши грехови ставили Њега у гроб, Он је платио цену за наше преступе. Али грех није могао да Га задржи у гробу, јер је Он сам живео савршен, безгрешан живот. Његово васкрсење из мртвих било је доказ Божије праведности која је била стечена током Његовог земаљског живота. Христово васкрсење није било само доказ Његове моћи, већ и потврда да је Он као савршен и безгрешан Спаситељ био спреман да понесе наше грехе на себи. Ако би Христос на било који начин згрешио, Бог не би имао законско право да Га васкрсне. Међутим, сам чин Васкрсења доказује да је праведност коју је Христос стекао током својих 33 године живота на земљи била апсолутно савршена и прихваћена од Бога Оца.

Апостол Павле говори, у Римљанима 4,25, о овој ствари веома јасно: *„Који [то јест, Христос] би предан због наших преступа и васкрсао због нашег оправдања.“* Овде Павле износи дубоку истину о Христовом делу искупљења: Он је понео кривицу и казну за наше грехе, али није остао мртав. Васкрсао је

како би нам дао оправдање, доказујући тиме да је Његова жртва била довољна за наше спасење. Христово васкрсење није само историјска чињеница, већ духовни темељ наше наде, јер оно гарантује наше оправдање и будуће васкрсење.

Као што Павле истиче у 1. Коринћанима 1,30, *„Али по вољи Божијој, ви сте у Христу Исусу, који нам је постао: мудрост, праведност, искупљење и освећење.“* Христос је све за нас – Он је извор нашег искупљења и праведности. У Њему, ми налазимо све што нам је потребно за спасење. Јер у Христу, као што Павле каже, ми већ имамо удела у Његовој победничкој природи, као што ће бити потврђено у нашем будућем васкрсењу. Христово васкрсење је доказ да ћемо и ми, који верујемо у Њега, ускоро доживети васкрсење, јер у Њему ми већ сада *„седимо на небеским местима“* (Ефесцима 2,6). Ово је дубоко духовно обogaћење које нам омогућава да живимо као људи који су већ доживели нови живот, и који очекују да ће ускоро примити своје потпуно спасење.

У 1. Коринћанима 15,12, Павле износи теолошки проблем с којим су се суочавали неки чланови цркве у Коринту. Они су сумњали у васкрсење мртвих, и Павле им упућује веома снажан аргумент: *„Ако се Христос проповеда да је васкрсао из мртвих, како неки међу вама кажу да нема васкрсења мртвих?“* Овај став, који се појављивао међу верницима у Коринту, није могао да се помири са основним учењем хришћанства. Како би исправио њихову сумњу, Павле наставља: *„Ако нема васкрсења мртвих, онда Христос није васкрсао. А ако Христос није васкрсао, онда је наша проповед узалудна, а ваша вера такође узалудна.“* Другим речима, ако Христос није васкрсао, онда нема ни наде за нас. Ако није било праведности у Христовом васкрсењу, онда ми као верници немамо никакву стварну наду у вечни живот.

Занимљиво је како Павле наставља да разрађује овај аргумент. Он не користи само текстуалне доказе или изводе из Светог Писма. Он се ослања на саму суштину хришћанске вере: *„Ако Христос није васкрсао из мртвих, онда је наша проповед лаж, али ако је Христос васкрсао из мртвих, онда је наша проповед истина и хришћанин има наду.“* Васкрсење Христово је темељ на којем почива цео хришћански живот. Ако Христос није васкрсао, онда је наше веровање бесмислено, али ако је васкрсао, онда ми као верници имамо највећу могућу наду: не само да ће наш живот имати смисао у овом животу, већ ће се наставити у вечности.

Свети Августин је ову истину изразио на дубок и поучан начин, када је рекао: *„Једини начин да се живот постигне после смрти јесте ако је Христос живео“*

савршеним животом и победио смрт. Ако је Он победио смрт, и ми ћемо бити ослобођени њене власти.“Христово васкрсење је победа над смрћу, и то је основа наше наде у вечни живот.

На крају, Христово васкрсење не значи само нашу духовну утеху, већ и наш позив на живот у светлу те исте победе. Како Павле каже у Римљанима 6,4: *„Погребени смо с Њим кроз крштење у смрт, да као што је Христос васкрсао из мртвих славом Очевог, тако и ми да ходимо у новости живота.*“Христово васкрсење не само да нам даје будућу наду, већ нас позива да сада, овде и данас, живимо као људи који су већ "васкрсли" из духовне смрти у живот са Христом.

У 1. Коринћанима 15,19 Павле износи једну дубоку и значајну истину: *„Ако имамо наду у Христу само у овом животу, ми смо од свих људи најнесрећнији.*“ Ова изјава је изузетно важна, јер показује да хришћанска нада не лежи у овом пролазном свету, већ у будућем, вечном свету који долази. Хришћанска нада није основана на земаљским стварима или привременим благодатима, већ на Божијем обећању вечног живота, које почиње са васкрсењем верника. Павле додаје у наредном стиху: *„Али сада, Христос је васкрсао из мртвих и постао првенац (или прототип) оних који су заспали“* (1. Коринћанима 15,20). Васкрсење Христово није само историјска чињеница, већ почетак васкрсења свих верника. Христос је првенац, а ми следимо Његов пример.

У даљем разматрању, Павле говори о вези између Адама и Христа, указујући на дубоке теолошке истине које се односе на спасење. *„Јер ако је кроз човека дошла смрт, кроз човека је дошло и васкрсење мртвих. Јер као што у Адаму сви умиру, тако и у Христу сви ће бити оживљени.*“ (1. Коринћанима 15,21.22). Овде је кључна разлика између два човека: Адам, као први човек, доводи до смрти, док Христос, као нови Адам, доводи до васкрсења и вечног живота. Христос је постао "нови Адам", а ми у Њему налазимо нови живот. Овај прелаз из смрти у живот није само теолошка апстракција, већ конкретан и животно важан догађај који трансформише целокупно људско искуство.

Павле наставља, истичући да је васкрсење Христово основна гаранција нашег васкрсења: *„Сваки у свом реду: Христос првенац, потом они који су Христови на Његовом доласку“* (1. Коринћанима 15,23). Васкрсење Христово није само доказ Христове победе над смрћу, већ и "печат" који гарантује да ће сви који су у Њему доживети исто васкрсење. Тиме што је Христос постао првенац, Он нам показује пут који и ми треба да следимо. Његово васкрсење је наша нада, наша сигурност у будућем животу.

У 1. Солуњанима 4,14 Павле истиче да наша нада у васкрсење није само теолошка догма, већ је заснована на реалном догађају: *„Јер ако верујемо да је Исус умро и васкрсао, тако ће Бог довести са Њим оне који су заспали у Исусу.“* Овде Павле не изражава само истину о Христовом васкрсењу, већ и повезаност верника са тим васкрсењем. Христово васкрсење није само примерак, већ и узрок васкрсења свих који су у Њему.

Један од најлепших стихова који изражава нашу наду кроз васкрсење Христово долази из 1. Петра 1,3: *„Благословен Бог и Отац Господа нашег Исуса Христа, који нас је, по великој милости својој, поново родио у живу наду кроз васкрсење Исуса Христа из мртвих.“* Васкрсење Христово није само темељ нашег оправдања, већ и "живи извор" наше наде. Наша нада није усмерена на овај свет, већ на будућност и на живот који долази, а који је већ загарантован Христовим победничким васкрсењем.

У овим стиховима, Павле нам открива дубоку истину о природи хришћанске наде. Хришћанин није особа која се само нада у неке привремене користи овог света. Он се нада у далеко већу и вечнију стварност – васкрсење из мртвих и вечни живот у Христу. Као што каже свети Августин: *„Наша права нада није у овом свету, већ у оном који долази, и то нам је Христос обећао.“*

Прерађени живот у Христу представља стваран и дубок преображај нашег бића. Чак и смрт, као последица Адамовог пада, не представља више непремостиву препреку, јер је Христос својим васкрсењем већ победио смрт. Као што је свети Иринеје из Лиона нагласио: *„У Христу, човек поново добија оно што је изгубио у Адаму: живот, радост и наду која долази из васкрсења.“*

Тиме што је Исус васкрсао, Он је победио гроб и све што је из њега произашло. У Христу имамо не само гаранцију да ћемо бити васкрснути, већ и да смо већ сада учествовали у Његовој победничкој природи, која нам се нуди кроз веру и духовно обожавање. Светог Максима Исповедника је једном рекао: *„У Исусовом васкрсењу сви ми добијамо своје ускрснуће, јер Он је извор нашег живота.“*

На крају, иако су овај живот и све што је привремено важни, наша коначна нада није у овом свету. Као што је речено у Апостолским Делима 24,15: *„И имам наду у Бога, коју и они сами чекају, да ће бити васкрсења праведних и неправедних.“* На крају, победа над смрћу и живот вечни обећани су свима који су у Христу, и та победа се преноси у наш живот као наша нада.

Ово нас сада води ка трећем разлогу зашто је васкрсење Христа тако одлучујуће за нас као вернике. Васкрсење Христа омогућава Христову посредничку службу у небеском светилишту. Када прихватимо Христа, ми постајемо спасени, али нас то не претвара у безгрешне, савршене људе. Искуство новог рођења значи да добијамо опроштај, али наша природа, наш унутрашњи свет, остаје онакав какав је био. И даље носимо своје слабости, склоности и падове. Ми смо и даље, потенцијално, 100% грешници. Стога, све док живимо у овом свету, и док смо у овом свету, осуђени грехом, потребан нам је посредник, потребан нам је Заштитник, Христос праведни. Он је једини који може да нас заштити од праведне осуде Божије. Христово васкрсење није само знак Његове победе над смрћу, већ и знак Његове сталне посредничке службе у небеском светилишту, где Он за нас посредује пред Богом Оцем.

Св. Јован Златоусти каже: „Кад је Христос умро, умро је као жртва, али кад је васкрсао, васкрсао је као Заштитник и посредник, који стоји пред Оцем и говори: 'Погледајте, Оче, како сам победио смрт, погледајте како сам се измирио са грехом.'" Христово васкрсење је, дакле, не само доказ Његове божанске природе, већ и гаранција да Он наставља своје посредовање за нас, као што је то прорекао у Јовану 14:16, када је обећао да ће нам послати Утешитеља који ће бити с нама у све дане нашег живота.

Павле нам објашњава у Римљанима 8,34: „Ко је тај који нас осуђује? Христос је умро, а још више, васкрсао је, који је с десне стране Бога и који за нас посредује.“ Овај стих нам открива дубоку истину о нашем положају у Христу: Христово васкрсење није било само завршетак Његове земаљске мисије, већ и почетак Његове вечне посредничке службе у небесима. Он је сада, као васкрсли Господ, једини који може да нас представља пред Богом Оцем, пошто је Он био савршен у свему, а сада се као савршени посредник може молити за нас.

Св. Августин, у својој „Исповести“, истиче да је Христос умро не само као спаситељ, већ и као заступник који је, кроз своје страдање, узео на себе наше грехе, а кроз своје васкрсење обезбедио нам живот. Он каже: „Он је умро за нас, али је васкрсао као наш заштитник, као неко ко стоји пред Богом и истиче нашу правду у Његовом имену.“ Овај образац — Христова смрт и васкрсење — није само историјска чињеница, већ духовна реалност која се дешава у нашем животу сваки пут када се молимо или се ослањамо на Његову милост.

Павле, говорећи о Христовом посредовању, додаје у Римљанима 8,34 да „Он посредује за нас“ — Он је стални заступник и адвокат, који стоји у нашу

одбрану, одмах изнад Божијег престола. Овај непрекидан посреднички рад Христа даје нам мир и сигурност, јер знамо да смо, упркос својим манама, заштићени Његовим посредовањем. Као што је свети Јефрем Сирин говорио: „Васкрсење Христово је наш кључ у небу, то је знак који отвара врата вечног живота, јер Христос није само умро за нас, Он је васкрсао да би нас увео у живот.“

Ова посредничка служба Христова, која се одвија у вечности, даје нам непрекидну наду, јер сваки наш грех може бити покривен Његовом праведношћу. Св. Исаак Сиријски додаје: „Он је уместо нас постао жртва, да би нас извео из наших недостатака и упутио на пут праведности.“ Христово васкрсење, дакле, није само историјска чињеница, већ и духовни ослонац који нам омогућава да живимо у нади да, иако смо и даље грешни, имамо сталног заступника пред Богом.

Св. Григорије Богослов такође наглашава важност Христовог васкрсења у својој поуци о спасењу: „Христос је узео на себе наше грехе, али је васкрсао да би нам дао живот вечни. Он није само спаситељ, Он је и вечни посредник који нас повезује са Богом Оцем, који је наше спасење учинио могућим.“ Христово васкрсење је, дакле, не само потврда Његове победе над смрћу, већ и наша стална сигурност да је Он увек ту за нас, посредујући за наше спасење.

Без васкрсења, Христово посредовање било би немогуће. У ствари, какву бисмо наду имали, ако Христос није победио смрт? Како би Он могао да буде наш адвокат пред Оцем ако није имао моћ над смрћу и грехом? Васкрсење Христа гарантује да Он, као живи Господ, има моћ да нас одржи у животу и стално посредује за нас, који смо и даље подлежемо греху, али спасени Његовим благословом и посредовањем.

У 1. Јовановој 2,1 апостол Јован пише: „Дечице моја, пишем вам ову добру вест да не бисте грешили. Али ако неко згреши, имамо Заштитника, Христа праведног.“ Овај стих нам даје дубоко разумевање Јеванђеља као добре вести, али такође нас подсећа колико је важно да не дозволимо да нас благодат Божија наведе на погрешан пут, који подразумева „јефтину благодат“. Јован је свестан да, иако смо позвани на живот без греха, ми и даље живимо у грешном свету, те се као људи боримо са слабостима и падовима. Он нас, ипак, теши, наглашавајући да у тренуцима пада ми имамо посредника, који је Христос, наш праведни заштитник, који не само да нас оправдава, већ и стално посредује за нас пред Богом.

Православни теолог, св. Теофан Затворник, упозорава на ову важну истину о благодати: „Благодат Божија нас спасава, али нас не позива да живимо у греху. Она нам даје снагу да се боримо против греха и да не будемо робови греха, али и даље морамо да се трудимо да ходимо у Светом Духу.“ Овај пасус потврђује Јованову поуку у 1. Јовановој 2,1, где он помиње да се не треба ослањати на ту благодат као на дозволу да наставимо са грешним животом. Бог нас спасава, али не одобрава нашу грешност.

У овом контексту, Христово васкрсење и посредничка служба добијају дубоко значење. Како објашњава св. Јован Златоусти: „Христос није само умро да би нас избавио од греха, већ је и васкрсао како би у нас и даље животни дух могао да делује, посредујући за нас и обраћајући се Богу Оцу у наше име.“ Васкрсење нам открива да Христос не само да је превазишао смрт, већ је и успоставио вечни посреднички рад за свој народа, који ће трајати до Његовог Другог доласка.

Још један важан текст који се тиче ове теме налази се у Посланици Јеврејима 7,24.25: „Овај пак има непролазно свештенство зато што он остаје довека. Стога и може сасвим да спасе оне који његовим посредством прилазе Богу, пошто свагда живи – да се моли за њих.“

Аутор Посланице Јеврејима, као и свети оци, истичу да је Христос наш вечни Свештеник који не престаје да посредује за нас. Левитски свештеници из Старог Завета били су људи подложни греху и смрти, па њихово посредовање није било савршено и трајно. Међутим, Христос, који је победио смрт, стално посредује за нас, и његово посредовање не престаје, јер Он живи заувек.

Св. Никола Кавасила, велики православни теолог, истиче: „Христос није само дао свој живот на Крсту, већ је у свом васкрсењу постао вечни Свештеник, посредујући за све нас који верујемо у Њега. И не само то, Он посредује стално и непрестано, јер је вечан. Он није привремен, као свештеници из Старог Завета, већ живи у свом телу да би нам стално давао спасење.“ Ово посредовање није ограничено временом, већ траје заувек, као знак Божије вечне љубави и милости.

Зашто је то толико важно? Зато што, како истиче св. Игњатије Богоносац, *„ми смо као људи ограничени и слабашни, али Христос, који је Богочовек, не само да разуме нашу људску слабост, већ је као вечни посредник моћан да нас доведе до спасења.“* Христос није само наш спаситељ, већ је Он и вечни заступник пред Богом, који је на нашој страни. Као што је Христос умро за

нас, тако је и васкрсао да би нас избавио из наше грешности и стално посредовао за нас.

Тиме што је Христос васкрсао и сада седи с десне стране Бога Оца, Он представља нас пред Богом, не само као неко ко нас оправдава, већ као неко ко нас стално брани. Он није само праведни Заштитник, већ и највећи адвокат који нам омогућава да приступимо Богу без страха од осуде. Као што пише у Јовану 5,24, *„који слуша моју реч и верује у Онога који ме је послао, има живот вечни, и не долази на суд, него је прешао из смрти у живот.“* Христово посредовање је оно што нам омогућава да живимо у овој безбедности и нади, јер је Он као вечни Спаситељ *„потпуно у стању да нас спаси до краја“*.

Закључујући, Христово васкрсење није само историјски догађај, већ је темељ нашег спасења, гаранција да Он стално посредује за нас као наш вечни Свештеник и заступник. Ова спасоносна стварност позива нас да живимо у радости, сигурности и захвалности, јер, као што св. Атанасије Велики каже: *„Бог је постао човек, да би човек постао бог.“* Христос нас води ка спасењу и животу, посредујући за нас пред Богом Оцем, што нам омогућава да живимо без страха од осуде и са јаком надом у Његову правду и милост.

Четврти разлог зашто је васкрсење Христа кључно за хришћанина може се изразити у једној снажној истини: васкрсење Христа доказује да је Божија сила, која се манифестује у Исусу Христу, већа од свих сила греха и ђавола. Христово васкрсење није само доказ Његове победе над смрћу, већ и победе над силама које управљају нашим грешним телом и природом. Васкрсење је одлучујући тренутак у историји спасења, јер оно показује да су сви властелини и моћи овога света, укључујући и сам грех, поражени.

У Римљанима 7,14, Павле нам разоткрива дубоке истине о нашем стању као људи, рекавши: *„Знамо, наиме, да је закон духован, а ја сам телесан и као такав продан под грех.“* Он овде описује ситуацију у којој се сви људи налазе. Били ми верници или не, све нас је обузела власт греха, и без Божије помоћи немогуће је живети праведним животом. Можемо да желимо да будемо добри, да се радујемо у закону Божијем, али сами од себе нисмо способни да то испунимо. Павле не говори о хришћанину који је под управом Светог Духа, већ о особи која покушава да живи свети живот без Божије помоћи. Како сам Павле каже, у Римљанима 7,25а, *„Богу хвала кроз Исуса Христа, Господа нашега.“* У овим речима налазимо основни кључ за разрешење наших проблема са грехом — спасење и ослобођење није из нас, већ је дар Божији који се даје кроз Исуса Христа.

Павле додаје у Римљанима 8,3 да је Христос осудио грех у телу. Он није само понео грехове света на Себе, већ је као савршени Божији Син, у Својој људској природи, осудио сам грех као силу која влада над људским телом. Кроз своје васкрсење, Христос је приказао да је Божија моћ надмоћна над сваком силом која влада у човеку, укључујући и моћ греха. Према томе, васкрсење Христово није само чудо које доказује Његову божанску моћ, већ је и потврда да ће сваки верник који верује у Њега имати победу над грехом и смрћу.

У 1. Коринћанима 15,55-57, Павле пише: *„О смрти, где је твој ујед? О Ад, где је твоја победа? Ујед смрти је грех, а снага греха је закон. Али хвала Богу, који нам даје победу кроз нашег Господа Исуса Христа.“* Ова изјава указује на то да, ако можемо да победимо смрт, као што је Христос победио, онда смо већ победили грех. Победа над гробом и смрћу јесте највећи доказ да се Христос ослободио владавине греха, јер је Он победио оно што је изгледало као непобедиво — смрт. Павле истиче да је моћ греха најочигледнија у његовој способности да нас стави у гроб. Христово васкрсење показује да ако победимо гроб, онда смо победили и грех.

Овде не треба заборавити да, иако су многи људи били васкрснути током историје, нико није васкрсао сам по себи. Васкрсење свих који су поново оживели било је могуће само због Христа, и њихово васкрсење је било силом Христове победе, а не због њихове праведности. Мојсије, који је био васкрснут, није то учинио због своје праведности, већ зато што је имао веру у Христа. Христос је једини који је устао из мртвих као победник над гробом, и Он је постао извор живота и победе над грехом и смрћу за све који верују у Њега.

Свети Иринеј Лионски у свом делу *„Против јереси“* истиче: *„Тиме што је Христос узео на Себе наше грехове и победио их, Он је вратио човечанству оно што је изгубљено у Адаму — живот и бесмртност.“* Ово разјашњава дубоку стварност да васкрсење Христа није само лични тријумф, већ и победа свих верника који су у Њему. Христова победа над смрћу преноси се на нас као гарант за наше васкрсење, као што свети Јован Златоусти пише: *„Као што је Христос устао из мртвих, тако и ми, ако верујемо у Њега, победићемо смрт и грех.“*

Када погледамо све ове истине у контексту васкрсења, разумемо дубоку важност овог догађаја. Христос је узео на Себе наше грехове и стао у гроб, али наш грех није могао да Га задржи у смрти. Како свети Јефрем Сирин говори: *„Тело Христово је разорило смрт, и као што је Његова људска природа*

изражавала нашу слабост, тако је и Његова божанска природа показала снагу која уништава смрт.“

Да бисмо разумели дубину победе коју нам Христово васкрсење доноси, поделићу са вама једну илустрацију. Наиме, један мој професор, причао ми је да се у једној игри, играо са својом малом децом. Легао би на под, а његова деца би му држала ноге и руке и покушавала да га спрече да устане. Они су се трудили свом снагом, али, на крају, он би се ослободио и устао. Ово је слика Христове победе над силама смрти и греха: иако су изгледале као непобедиве, Христос је устао и победио их.

Управо из ове победе произилази наша нада: ако Христос може да победи гроб и све моћи које воде у смрт, онда у Њему ми имамо сигурност да ће и наш живот бити обновљен и васкрснут. Као што свети Кирил Јерусалимски каже: *„Нека свако разуме да је Христос, васкрснувши, показао да је Његова сила већа од свих сила које су владале нашим животима и нашим телима.“*

У коначном резултату, васкрсење Христово није само доказ Његове божанске моћи, већ и гаранција да ће сви верници који се ослањају на Њега бити ослобођени власти смрти и греха, јер је Он, као победник, показао да је његова моћ надмоћна.

Подсетимо се једне важне истине: живот се мења, као и наше способности. Док смо у прошлости могли да доминирамо у игри која је за децу била велика забава, сада смо у позицији да признајемо своја ограничења. Али, иако смо сада физички слабији, искуство нам је дало дубљи увид у природу моћи и слабости, као и у то како живот води промене у нашим животима и способностима. Оно што је било једноставно пре, сада више није, и то је као мала лекција да прихватим да деца расту и да ће с временом не само бити наша конкуренција, већ и наши учитељи.

Тиме што су они сада постали снажнији и физички способнији, они су, не само у игри, већ и у животу, прелазили у фазу када ће они водити, и кад год буду спремни, чак и они нас учити како да превазиђемо сопствене слабости. На крају, то је природан процес раста, али и позив на размишљање о томе како у животу, као и у тим игрицама, снага није вечна и како треба научити да прихватимо те промене са смиреношћу и мудрошћу.

Наши грехови су ставили Христа у гроб, али наши грехови нису могли да га задрже тамо. Сила Божије моћи, која се огледала кроз Духа Светога, васкрсла је Исуса из мртвих. Како каже апостол Павле у Римљанима 8,2: *„Дух живота у Христу Исусу ослобађа нас од закона греха и смрти.“* Ове речи нам откривају

дубоку истину: у Христу су се среле две моћне силе – Дух живота који је победио грех и смрт, и дух греха који је обитавао у људској природи, коју је Исус узео на себе. Тиме је Господ показао да, иако су наши грехови довели до Његове смрти, они нису били довољни да задрже Његов живот у гробу.

Овај догађај, Христово васкрсење, представља највећу победу у историји људског постојања. Иако су људски грехови узели живот Христу на крсту, Божија моћ, која се огледала у Духу Светом, победила је смрт и вратила Живот. Тиме је показано да, док смрт и грех имају своје право на људску природу, Божија моћ и праведност могу и морају победити. Писмо нам открива да је кроз васкрсење Христа та моћ постала доступна свим верницима.

Занимљиво је да Павле у Римљанима 8,11 износи веома снажну и охрабрујућу изјаву која има дубок утицај на наш хришћански живот: *„Ако пак Дух Онога који је подигао Исуса из мртвих, пребива у вама, Он који је подигао Христа из мртвих даће живот и вашим смртним телима кроз Духа Својега који пребива у вама.“* Овај стих не само да указује на значај Духа Светога у животу верника, већ и на то да Божија моћ која је васкрсла Исуса из мртвих делује у животима свих који верују у Њега. Она не само да нам даје живот у вечности, већ и у овом тренутку, пружа снагу да победимо грех, да се ослободимо од власти грешне природе и да живимо живот који је по Божијем плану.

Присуство Духа Светога у нашем животу је извор наше снаге, која не зависи од наше способности да се ослободимо греха, већ од способности Духа да убије грешну природу у нама. Павле у Римљанима 8,4 објашњава да *„када хришћанин ходи у Духу, праведност закона биће испуњена у нама“*. Овде није реч о томе да ми као људи можемо сами да достигнумо савршенство или да испунимо све законе, већ да је то могуће зато што Дух Свети, који је показао своју моћ кроз васкрсење Христа, пребива у нама. Он је тај који убија нашу грешну природу и чини нас способним да живимо по Божијем закону, који није само скуп правила, већ одраз Божијег карактера.

Тиме је Павле открио дубоку истину о томе шта значи ходити у Духу: то није само духовно стање, већ активни процес преображаја у нашем животу. Исусова смрт и васкрсење нису само историјски догађаји који се односе на прошлост; они су извор наше данашње духовне снаге. Како је свети Августин написао: *„Кроз Духа Светог, ми не само да постајемо нови људи, већ се и наша срца преобраћају, ослобађајући нас од те тешке владавине греха.“* Божија моћ која је васкрсла Исуса из мртвих сад делује и у нама, тако да ми можемо победити грех у свим аспектима нашег живота.

Победа која је остварена у васкрсењу није само победа над Христовом смрћу, већ и победа над свом смрћу и разарањем које грех носи са собом. Иако ми и даље живимо у грешној природи, Христово васкрсење нам обећава да ће она бити победнички преображена, не само у будућности, већ сада, кроз Духа који пребива у нама. Како каже свети Иринеј: *„Кроз Љубав која пребива у Духу, ми постајемо оно што ми нисмо, а то је – праведност Христова.“* Дух живота Христовог васкрсења сада нам омогућава да ходимо новим путем, да живимо као нови људи, и да сваки дан у нашим животима носимо одраз те велике победе.

Због тога је ова истина од суштинског значаја за наш живот као хришћана: ако је Дух који је васкрсао Исуса из мртвих у нама, онда можемо и ми живети живот у победи, живот у праведности, живот који одражава Христову славу. Наш позив није само да очекујемо вечни живот, већ и да живимо овај живот у пуноћи Божије снаге која делује у нама. Дух Христов је тај који нас чини способним да победимо грех, и то је највећа и најплеменитија промена која може да се догоди у нашем животу.

Хришћанин, дакле, не само да има наду у васкрсење и пут у небеску славу, већ, кроз становање Светог Духа у њему, има наду да ће у свом животу поновити праведни карактер нашег Господа Исуса Христа. Ово није само теолошка поставка, већ животни процес који подразумева стални раст у вери и преображење. Како је говорио свети Августин: *„Бог не тражи савршенство од нас, већ наш напор да се усмеримо према савршенству које Он нуди.“* Иако смо већ оправдани у Христу, наша свакодневна борба слаже се у томе да живимо као што је Он живео, и да у овом животу постајемо све више слични Њему. Ово постајемо тек када научимо да ходимо у Духу, који нам даје силу да се боримо са својом грешном природом и победимо тело.

Апостол Павле је, у свом писму Филипљанима, дао важну изјаву која треба да буде циљ сваког хришћанина који се бори са телом и грешном природом. У Филипљанима 3,10-14, он говори о свом стремљењу ка Христу, изражавајући дубоку жудњу да буде што више сличан Њему. Прво, у стиху 9, Павле изјављује да стоји на праведности која долази од Христа и која је основа његовог спасења. *„Јер смо спасени не од дела, већ по благодати Божијој, кроз веру.“* (Ефесцима 2,8.9). Павле тако наглашава да спасење није резултат наших дела, већ Божије благодати, коју примамо у Христу. Он наставља у стиху 10, говорећи: *„Да га познајем и силу Његовог васкрсења и заједницу Његових страдања, саживот са Његовом смрћу, ако бих на тај начин достигао васкрсење из мртвих.“* Павле овде није само говорио о теолошком знању, већ о личном доживљају Христовог страдања и васкрсења у свом животу. Он тежи

да достигне Христову победу, да победу над грехом понови у свом животу, јер зна да је праведност коју он има у Христу већ освојена кроз Његову жртву на Крсту.

Међутим, Павле не сматра да је то већ достигнуо, већ признаје да је његова савршеност у Христу процес који ће трајати до краја његовог живота. Он каже: *„Не да сам већ достигао, али тежим да ухватим оно за шта је и Христос Исус ухватио мене.“* Он није говорио да је већ савршен, већ да је на путу ка том савршенству, и као што је свети Григорије Ниски изјавио: *„Пут ка савршенству је пут који не води ка крају, већ ка сталном преображају.“* У овом контексту, процес освешћења и раста у Христу је непрестан и није заснован на тренутном искуству, већ на Божијој благодати која нас подстиче да се усмеримо према Њему. Павле наставља: *„Заборавајући оно што је било иза мене, пружам се према ономе што је испред мене, и стремим ка циљу за награду горњег позива Бога у Христу Исусу.“* Ова награда, позив одозго, није само нека будућа слава у Небеском царству, већ је то и победа над телом и грехом који нас свакодневно искушавају.

Свети оци Цркве, попут Светог Јована Златоустог, учили су да *„не треба да се надамо савршенству у овом животу, али свакако треба да стремимо ка њему“*. Победа над грехом и савршена светост ће бити постигнута тек у будућем животу, када се Христос врати, и када ми, као што каже Апостол Павле, *„ова корупција обуче некорупцију“* (1. Коринћанима 15,53). Свети Григорије Богослов је такође истраживао ову тему, тврдећи: *„Ми никада не можемо бити безгрешни на овом свету, али ми можемо тежити да живимо према Христовим заповестима и да се потпуно ослонимо на Његову благодат.“* Он наглашава да је наша истинска светост могућа само као плод наше вере и Божије милости.

Овде је важно упозорити на један важан аспект. Победа над грехом или победа над грешном природом није исто што и безгрешна савршеност. Како каже свети Јован Лествичник: *„Човекова борба са грехом није само савладавање наших слабости, већ потпуна зависност од Божије милости и Његове помоћи.“* Иако Бог даје победу над грехом, ми и даље имамо грешну природу која ће се, као што учи Црква, потпуно преобразити тек на другом Христовом доласку. Како је свети Иринеј Лионски говорио: *„Духовни раст није тренутан, већ процес који ће се завршити на крају времена.“*

Тиме не треба да гледамо на своје субјективно искуство као да је засновано на миру и уверењу. Оправдање и спасење су увек изван нас, у Христовом делу спасења. Као што је свети Павле рекао: *„Плата за грех је смрт, али Божија*

*благодат је вечни живот у Христу Исусу, Господу нашем.“ (Римљанима 6,23).
Оправдање долази искључиво кроз веру у Христово дело, а не кроз наше
личне достигнуће или моралност. Божија благодат остаје основа нашег
спасења, а вера је оно што нас уводи у ову благодат. Како је свети Тома
Аквински рекао: „*Божија благодат је та која нас освешћује и која нас води ка
спасењу, али је наша вера та која нас отвори за примање те благодати.*“*

Закључно, побеђивање тела и греха не значи да смо постигли безгрешност,
већ да на путу раста у Христу, уз Божију помоћ и силу Светог Духа, тежимо ка
том савршенству које нам Он обећава. На том путу, увек се сећамо да наше
оправдање није наше дело, већ Божије даровање у Христу.

Победа над телом има дубоко духовно значење, и она није само лични циљ,
већ и сведочанство о моћи Јеванђеља у нашим животима. Циљ ове победе је
да свет види трансформацију која се дешава у срцима оних који следе Исуса
Христа, и да схвати да Јеванђеље није само теоријски концепт, већ моћ Божија
за спасење. Када свет види у нама карактер љубави коју је Исус испољио на
овој земљи, ту несебичну, безусловну љубав, онда ће разазнати разлику
између људске љубави која је често ограничена и Божије љубави која је
бескрајна и непоколебљива.

Исус сам је рекао у Јовану 13,35: „По овоме ће сви људи знати да сте Моји
ученици ако будете имали љубав један за другог.“ Његова љубав према
човечанству била је љубав која није зависила од заслуга, која није била само
осећање, већ је била конкретна, плодотворна и жртвена. У истом овом
контексту, Исус је у 34. стиху рекао: „Заповест нову дајем вам: да се љубите
једни друге; као што сам ја вас заволео, тако се и ви љубите једни друге.“
Његова љубав није била само теорија, већ је била жртва која је имала моћ да
преобрази свет. Древни теолог Августин је рекао: „*Бог не само да нам даје
љубав, већ Он љубав чини нашим животом. Без Њега љубав не може бити.
Његова љубав је истински извор свих људских љубави.*“ Када свет види ову
врсту љубави у животима хришћана, то постаје недвосмислен доказ да је
Јеванђеље више од обичне философије – оно је трансформативна сила
Божија.

Друго, важно је разумети да победа над грехом или свето живљење не играју
улогу у нашем оправдању пред Богом. Оправдање је нешто што ми примамо
као дар од Бога, а не као резултат наших добрих дела. Ми стојимо савršени
пред Богом једино у Исусу Христу. Као што је апостол Павле писао у Ефесцима
2,8.9: „*Јер сте спасени благодаћу, кроз веру, и то није од вас, Божји је дар; не од
дела да се не ко хвали.*“ Ово је основа нашег уверења у спасење — не наше

активности или моралност, већ Божија благодат која нам је дарована кроз Христову жртву. Свети Аугустин је говорио: *„Не ради се о томе шта смо ми, већ шта је Христос учинио за нас.“* Често се осећамо привучени идеји да наша добра дела или духовне победе могу бити основа нашег оправдања, али истина је да је само Христова праведност та која нас оправдава.

Ми не треба да гледамо на себе, на своје искуство или победу кроз силу Светог Духа као основу уверења у спасење. Како је приметио велики теолог и философ Карл Барт: *„Праведност која нас оправдава није наша, већ она коју Христос нам дарује.“* Без обзира колико победа над грехом у нашем животу може бити видљива, ми никада нећемо потпуно схватити у потпуности своје стање и своју позицију у Христу, али оно што знамо јесте да је Он наша сигурност.

Ово нас доводи до треће тачке: победа над грехом је Божији део. Као што апостол Павле јасно истиче у Римљанима 7,18-20, *„Јер знам да у мени, то јест у мом телу, не живи добро, јер воља је ту, али како да извршим добро, не налазим.“* Павле нам открива дубоку истину: да ми, у нашој људској слабости, не можемо победити тело без Божије помоћи. Победа над грехом није наша заслуга, већ Божији дар који примамо кроз Христову жртву и кроз силу Светог Духа који у нама делује.

Павле додаје: *„Ја сам победио, али не ја, него благодат Божија која је у мени.“* Често, чак и када примимо победу, не знамо увек када је она постигнута, али важно је да разумемо да наш удео од почетка до краја није да се ослањамо на своје силе, већ да имамо веру. То је наша битка. Павле је на крају свог живота, у својој посланици Тимотеју (2. Тимотеју 4,7), рекао: *„Борио сам се добрим бојем вере, завршио сам трку, очувао веру.“* Ово је била Павлова победа, победа вере која није зависила од његовог физичког или духовног стања, већ од тога да је веровао у Божију верност.

Борба у животу хришћанина је борба која се не води само силама тела или разума, већ борба која је у срцу. Као што је философ и теолог Фридрих Шлајермахер рекао: *„Вера је континуирани процес – није само једнократни чин, већ пут кроз који ми трајно превазилазимо своје слабости и погрешне тежње.“* У овом контексту, вера је основа наше победе, и она је моћ која нас води и оснажује да издржимо и истрајемо на путу који нам је Бог поставио.

Закључно, победа над телом и победа над грехом нису само теолошке идеје, већ животне реалности које захтевају сталну веру и зависност од Божије благодати. Ми сами не можемо победити тело, али у Христу и кроз Светог

Духа имамо сву снагу која нам је потребна да сведочимо свету о Божијој моћи. Борићемо се добрим бојем вере, као што је Павле учио, и знаћемо да смо у Њему савршени, јер Он је наша победа.

У Луки 18,1-8, Исус говори причу о онима који су слаби у вери и упозорава на важност упорности у молитви и вери. Он користи причу о неправедном судији који је на крају усмерио свој одговор на захтев удовице само због њене упорности. У стиху 8, Исус поставља дубоко питање: *„Када дође Син Човечји, да ли ће наћи веру на земљи?“* Ово питање не само да нас изазива, већ нас подсећа на важност чврсте и непоколебљиве вере, посебно у временима искушења и патње.

Ово питање је дубоко и отвара простор за разматрање: може ли Бог створити народ чија ће вера бити непоколебљива, народ који ће веровати у Његову Реч без обзира на све, народ чија вера неће бити срушена ни ако се сам свет уруши? Када би таква вера постојала, када би Бог створио народ који ходи вером а не по сопственим уверењима, онда би се заиста омогућила пирлика да Бог створи народ чији ће животи савршено одражавати карактер Исуса Христа.

Непоколебљива вера коју Исус описује није само вера која чека у тешким временима, већ она која се истиче у сталној истрајности. Као што је једном рекао велики теолог Карл Барт: *„Вера није само интелектуални акт, већ је дубоко укореењена у нашем животу као акт послушности Богу.“* Вера која истрајава пред лицем искушења није само духовна осећајност, већ израз дубоке одлуке да се остане веран, чак и када сви спољни знаци указују на супротност.

Таква вера, веровање које је непоколебљиво, позива нас на активно живљење према Божијим обећањима, без обзира на околности. Бруно Бетађи, италијански теолог, једном је написао: *„Вера је истрајно упирање погледа ка Господу, као што је Петра из Јеванђеља безбедно држала Христова рука.“* Таква вера нам омогућава да победимо страх и сумњу, да живимо са поуздањем у Божији план за нас.

Радујемо се Христовом васкрсењу јер оно потврђује Христову праведност која нас оправдава и омогућава нам да се удостојимо спасења. Христово васкрсење није само доказ Његове победе над смрћу, већ и потврда да су Његови односи са Богом Оцем били савршени, те да је Он истински "Безгрешни Заступник". Један од најпознатијих теолога и филозофа, Августин, написао је: *„Вера је живот који води у праведност. Христово*

васкрсење не даје нам само живот вечни, већ живот који је испуњен праведношћу и благодаћу.“ Васкрсење Христово омогућава нам да знамо да се можемо ослонити на Њега као нашег Заступника, који ће нам помоћи да се оправдамо пред Богом, иако смо ми грешни.

Васкрсење такође даје чврсту гаранцију за наше сопствено васкрсење. Писмо каже: *„Како је Христос устао из мртвих, тако ће и они који су у Њему бити васкрснути.“* (1. Коринћанима 15,22). Ово нас охрабрује да не гледамо на живот као на привремену ствар, већ да живимо у нади да ће и наше тело бити ослобођено од окова смрти и да ћемо бити упућени у вечни живот са Богом. Како пише теолог и филозоф Ричард Хокинс: *„Васкрсење није само историјски догађај који нам даје наду, већ је основа сваког хришћанског живота и наде.“*

Нада коју нам Христово васкрсење пружа је и моћ која нам помаже да победимо своје телесне и духовне слабости. Према слову апостола Павла, ми као хришћани носимо у себи нови живот кроз Духа Светога, и тако имамо могућност да живимо живот који је угодан Богу. Овај животни преображај не значи да ћемо бити савршени, али значи да ћемо стално стремити да будемо као Христос, да будемо његови следбеници и да одражавамо Његов карактер у свету.

Христово васкрсење је темељ наше вере и животне наде, које нам даје снагу да победимо наше тело, слабости и немоћи. То није само историјски догађај који славио, већ сила која нас оснажује да водимо живот угодан Богу. „Ко побеђује наслеђује ово и ја ћу му бити Бог и он ће ми бити син.“ (Откривење 21,7) – овај стих нас позива да не заборавимо да је наша победа у Христу већ осигурана, али да је потребно да се боримо, не одустајемо, и увек тражимо пут светости.

Свештени оци нас уче да је пут спасења увек повезан са духовном борбом и дисциплином. Св. Јован Златоуст, говорећи о Христовој победи над смрћу, каже: *„Као што је Христос победио смрт, тако и ми можемо победити сваки грех и искушење, ако се ослонимо на Његову милост и благодат.“* Ово нам показује да није довољно само да славио Христово васкрсење једном годишње, већ да свакодневно узимамо силу из Његове победе и примењујемо је у нашим животима.

Св. Атанасије Велики такође истиче: *„Духовна борба је незаобилазни део живота хришћанина. И као што је Христос победио свет, тако и ми победу*

постижемо кроз веру и молитву.“Он нас подсећа да не треба да очајавамо, чак и када се осећамо слаби, јер победа није наша, већ Христова.

На основу ових речи светих отаца, позивам вас да у овом свету, који често изгледа као бојно поље, наставите са духовном борбом, да се ослоните на благодат Христову и да својим животом сведочите Његову светост. Овај пут није лак, али је пут који води ка вечном животу. Нека нас Христово васкрсење оснажи да истрајемо, да сваким даном будемо ближи Њему и да нашим делима одражавамо Његову славу. Амин.

Наслов
ХРИСТОВ КРСТ

Аутор
мр Петар Петровић

© за српско издање
Удружење за очување културног наслеђа Амбасадор, Стара Пазова, 2025

Лектура и корекција текста
Слободан Гајић

Припрема и штампа
Сору Land doo, Београд,

Издавач
Удружење за очување културног наслеђа Амбасадор, Стара Пазова
www.anglican.rs

Београд, 2025

ISBN 978-86-82442-12-7

Тираж
500

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

27-31
27-246-277

ПЕТРОВИЋ, Петар, 1980-

Христов крст / Петар Петровић. - Стара Пазова : Удружење за очување културног наслеђа Амбасадор, 2025 (Београд : Сору Land). - 34 стр. ; 21 cm

Тираж 500.

ISBN 978-86-82442-12-7

а) Исус Христос б) Нови завет -- Тумачења

COBISS.SR-ID 170427145

Човек се не може задовољити површним знањем и аутоматским деловањем, већ мора преиспитивати властите мисли, одлуке и искуства. Ова врста унутрашње рефлексije води ка аутентичнијем животу и омогућава човеку да препозна своју коначност, али и отвореност према трансценденцији.

Рефлексija – није само интелектуална активност већ и пут према дубљем саморазумевању и откривању божанске присутности у људском постојању – омогућава човеку да се суочи с властитом смртношћу и да у том сусрету пронађе дубљи смисао постојања. У том контексту, рефлексija постаје не само филозофски већ и духовни чин, начин приближавања Богу и вечним истинама.

Кроз рефлексiju, човек долази до спознаје да је његов живот више од материјалне егзистенције – он је позив на слободу, љубав и заједништво с Богом. Стога, непрестано преиспитујмо себе и свој однос према Богу, другима и властитој судбини.

ISBN 978-86-82442-12-7